

VELDWAARNEMING VAN EEN LEUCISTISCHE KOLGANS (Anser albifrons) IN FRIESLAND

Op 3 februari 1968 werd door J. L. M. Bos, D. A. Jonkers, Mej. A. Kerkhof en ondergetekende in het weilandengebied ten westen van Akmarijp een gans waargenomen die aan de hand van de volgende gegevens gedetermineerd werd als een leucistisch exemplaar van de Kolgans (*Anser a. albifrons*). Hij kon onder vrij gunstige omstandigheden (afstand ca. 50 m) geruime tijd worden geobserveerd met 7 x 50 en 10 x 50 kijkers.

De vogel maakte deel uit van een groepje van enkele adulte en 5 juveniele exemplaren, dat enigszins afgezonderd van een groep van ca. 3000 Kolganzen en ca. 200 Brandganzen fourageerde. Hij onderscheidde zich van de andere Kolganzen doordat het gehele lichaam zeer lichtbruin, bijna khaki-kleurig was. De lichte veerranden staken hiertegen nauwelijks af. Alleen kop en hals hadden de normale donkerbruine kleur behouden. Snavel en poten vertoonden de voor *Anser a. albifrons* kenmerkende kleuren, n.l. rose en oranje.

Door het ontbreken van een kol en de ongevlekte buikzijde werd de indruk gewekt dat het een juveniel ex. betrof. In de vlucht maakte de vogel een zeer lichte, aan de onderzijde vrijwel witte, indruk waarmede de donkere kop en hals een scherp contrast vormden. Van de lichte veerrandtekening op de bovenvleugels werd in de vlucht niets gezien. Alleen het wit op de staart stak enigszins af tegen de lichte rugzijde.

L. M. J. v. d. Bergh.

ZOMERWAARNEMINGEN VAN RIET- EN KOLGANZEN IN NEDERLAND

Naar aanleiding van de waarneming van een Rietgans aan de Eemmond begin juli 1965, vermeld in Ornithologie van Nederland 1965 (ten Kate, Limosa 40, 1967: 22), lijkt het mij nuttig om over dit geval en over zomerwaarnemingen van Riet- en Kolganzen in het algemeen enige opmerkingen te maken.

Verscheidene ganzenvangers, vooral in Bunschoten, Eemdijk en Hoogland in de provincie Utrecht hebben de gewoonte om hun lokvogels (Kol- en Rietganzen) na de vangtijd niet direkt te kortwieken zoals meestal gebeurt, maar ze vrij te laten vliegen. De dieren blijven dan uit eigen beweging bij huis en komen daar ook tot broeden. Ze maken echter regelmatig vluchten in een wijde omgeving en vallen ook in bij de lokganzen van collega's. Vóór de eerste september wanneer de jacht op ganzen opent, vangt men de vogels op en wordt een vleugel opgebonden, zodat ze niet het risico lopen om aan de jacht ten offer te vallen. Het lijkt mij, gezien datum en plaats van bovengenoemde waarneming waarschijnlijk dat het een lokgans betrof van iemand uit die omgeving dan een wild exemplaar. De „hap” die uit de vleugel ontbrak, kan ook duiden op een begin van slagpenrui.

Er zijn echter tal van gevallen bekend, die tot zomerwaarnemingen hadden